

การศึกษาการจัดตั้งแนวคิดอ้อมศึกษาในองค์กรเอกชน

นางสาว อัมพรณ ภิรมย์อิทธิ

สถาบันวิทยบริการ
วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าระดับปริญญาตรี สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ ภาควิชาทฤษฎี
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2540

ISBN 974-638-766-9

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

**A STUDY OF THE ORGANIZING OF ENVIRONMENTAL
EDUCATION ACTIVITIES IN NON-GOVERNMENTAL
ORGANIZATIONS**

Miss Ampan Phiromsid

**สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย**

**A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education in Health Education**

Department of Physical Education

Graduate School

Chulalongkorn University

Academic Year 1997

ISBN 974-638-766-9

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การศึกษาการจัดกิจกรรมสิ่งแวดล้อมศึกษาในองค์กรเอกชน
โดย นางสาวอำพรพรณ ภิรมย์สิทธิ์
ภาควิชา พลศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เอมอัชฌา วัฒนบูรานนท์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ นพ.ศุภวัฒน์ ชุติวงศ์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.รัชณี ขวัญบุญจันทร์)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เอมอัชฌา วัฒนบูรานนท์)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทิพย์สิริ กาญจนวาสิ)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุวัฒนา สุวรรณเขตนิคม)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิมพ์พันธ์ เคะระกุลปต์)

**อำพรพรหม ภิมยศติพัทธ์ : การศึกษาการจัดกิจกรรมสิ่งแวดล้อมศึกษาในองค์กรเอกชน
(A STUDY OF ORGANIZING THE ENVIRONMENTAL EDUCATION
ACTIVITIES IN NON-GOVERMENTAL ORGANIATIONS) อ.ที่ปรึกษา :**

พศ.ดร.เอ็มอัชฌา วัฒนบูรานนท์, 198 หน้า ISBN 974-638-766-9.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการจัดกิจกรรมสิ่งแวดล้อมศึกษา ในองค์กรเอกชนที่จัดกิจกรรม
สิ่งแวดล้อมศึกษา และจดทะเบียนด้านการคุ้มครองส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม ตั้งแต่ พ.ศ.2535 - 2540
จำนวน 35 องค์กร กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารองค์กรและผู้จัดกิจกรรมสิ่งแวดล้อมศึกษา แบ่งเป็นผู้บริหาร 35 คน
ผู้จัดกิจกรรมสิ่งแวดล้อมศึกษา 35 คน ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามขึ้นเองและเก็บข้อมูลด้วยตนเองและทางไปรษณีย์ ได้
รับแบบสอบถามกลับคืนมา จำนวน 64 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 91.4 แก้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์ โดยหาค่าร้อยละ มัชฌิม
เลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า

1. วัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมสิ่งแวดล้อมศึกษา กำหนดเพื่อให้มีความรู้มากที่สุด รองลงมาคือ
เพื่อให้มีส่วนร่วมและความตระหนักเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม
2. เนื้อหาสิ่งแวดล้อมศึกษา ส่วนใหญ่เป็นเนื้อหาด้านการพัฒนาสิ่งแวดล้อม ซึ่งเน้นเรื่องป่าไม้และ
สัตว์ป่ามากที่สุด
3. การจัดกิจกรรมสิ่งแวดล้อมศึกษา พบว่า จัดกิจกรรมด้านการฝึกอบรม มากที่สุด ใช้วิธีการบรรยายมาก
ที่สุด รองลงมา คือ การให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมแสดงความคิดเห็น และการใช้กระบวนการกลุ่ม
4. สถานที่ใช้ในการจัดกิจกรรมสิ่งแวดล้อมศึกษา ส่วนใหญ่พบว่าใช้รูปภาพ สไลด์ สไลด์เทป และวิดิทัศน์ที่
เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อม
5. การประเมินผลส่วนใหญ่ใช้วิธีการสังเกต โดยประเมินในด้านการมีส่วนร่วมมากที่สุด
6. ปัญหาการจัดกิจกรรมสิ่งแวดล้อมศึกษาในองค์กรเอกชน พบว่ามีปัญหาด้านงบประมาณ มากที่สุด

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา พลศึกษา
สาขาวิชา สุขศึกษา
ปีการศึกษา 2540

ลายมือชื่อนิติ อ.พรพรหม อ.ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา อ.เอ็มอัชฌา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

3972509727 : MAJOR HEALTH EDUCATION
KEY WORD:

ACTIVITIES / ENVIRONMENTAL EDUCATION / NON-GOVERNMENTAL ORGANIZATION

AMPAN PHIROMSID : A STUDY OF THE ORGANIZATION OF ENVIRONMENTAL
EDUCATION ACTIVITIES ON NON-GOVERNMENTAL ORGANIZATIONS. THESIS ADVISOR :
ASSIST. PROF. AIMUTCHA WATTANABURANON, Ed.D. 198 pp. ISBN 974-638-766-9.

The purpose of this study was to study the organizing of the environmental education of 35 organizations which were registered for Environmental Education Act during 1992-1997. The sample was composed of organizing administrators and 35 organizers. The 70 questionnaires were collected by the researcher and sent by mail. Sixty-four questionnaires or 91.4 percents were returned. The data were then analyzed in terms of percentage, mean and standard deviations.

The results were as follows :

1. The objectives of the organizing the environmental education activities were mostly emphasised on knowledge, participation and awareness in environment.
2. The environmental education content were mostly emphasised on forestry development and wild animals development.
3. The organizing in environmental education activities was mostly emphasised on training activities using lecture, opinion expressions and group process respectively.
4. Teaching materials were pictures, slides, slide tapes and video tapes on environmental education.
5. Observation on students' participation was mostly used in measurement and evaluation.
6. The budgets were found to be the most important problem in organizing the environmental education activities on non-governmental organizations.

ภาควิชา พลศึกษา _____

สาขาวิชา พลศึกษา _____

ปีการศึกษา 2540 _____

ปีการศึกษา _____

ลายมือชื่อนิสิต วาทพงษ์ วัฒนสุข _____

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา วาทพงษ์ วัฒนสุข _____

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม _____

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม _____

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยดี ความกรุณาอย่างดียิ่งของ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เอ็มอัชชา วัฒนบูรานนท์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่ได้ให้คำปรึกษา แนะนำ ข้อคิดเห็น ตลอดจนตรวจ แก้ไข ข้อบกพร่องต่างๆของวิทยานิพนธ์ ด้วยความเอาใจใส่อย่างดียิ่งตลอดมา ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้ด้วย

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.รัชณี ขวัญบุญจัน ประธานกรรมการสอบ วิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทิพย์ศิริ กาญจนวาที ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุวีณา สุวรรณเขตนิคม ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิมพ์พันธ์ เศรษฐศิลป์ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้ คำแนะนำและความช่วยเหลือมาโดยตลอด ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

สุดท้ายนี้ขอกราบขอบพระคุณ บิดา มารดา ญาติพี่น้อง และเจ้าหน้าที่ I2A โรงพยาบาลหัวเฉียว ที่ได้ให้การสนับสนุน และเป็นกำลังใจในการเรียนของผู้วิจัยเสมอมา

อำพรพรณิ ภิรมย์สิทธิ์

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ซ
บทที่	
1. บทนำ	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย	4
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	5
2. แนวคิดวรรณคดีที่เกี่ยวข้อง.....	6
ส่วนที่ 1 วรรณคดีที่เกี่ยวข้อง	7
ส่วนที่ 2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	31
3. วิธีดำเนินการวิจัย.....	54
ประชากรที่ใช้ในการวิจัย	54
กลุ่มตัวอย่าง	54
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	54
การเก็บรวบรวมข้อมูล	55
การวิเคราะห์ข้อมูล	56
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	57
5. สรุปผลการวิจัย อภิปราย และข้อเสนอแนะ	78
สรุปผลการวิจัย	99
อภิปรายผลการวิจัย	101
ข้อเสนอแนะ	109
รายการอ้างอิง	110
ภาคผนวก	117
ประวัติผู้เขียน	198

สารบัญญัตราฟ

ตารางที่	หน้า
1. จำนวนและร้อยละของผู้บริหารองค์กรเอกชนด้านสิ่งแวดล้อมศึกษา จำแนกตามสถานภาพ.....	59
2. จำนวนและร้อยละของโครงการสิ่งแวดล้อมศึกษาจำแนกตามวัตถุประสงค์.....	60
3. จำนวนและร้อยละของจำนวนและร้อยละของโครงการสิ่งแวดล้อมศึกษา จำแนกตามกิจกรรมสิ่งแวดล้อมศึกษา.....	61
4. จำนวนและร้อยละของจำนวนและร้อยละของโครงการสิ่งแวดล้อมศึกษา จำแนกตามประเภท.....	63
5. จำนวนและร้อยละของจำนวนและร้อยละของโครงการสิ่งแวดล้อมศึกษา จำแนกตามเนื้อหาสิ่งแวดล้อมศึกษา	64
6. จำนวนและร้อยละของจำนวนและร้อยละของโครงการสิ่งแวดล้อมศึกษา จำแนกตามกลุ่มเป้าหมาย.....	65
7. จำนวนและร้อยละของโครงการสิ่งแวดล้อมศึกษาจำแนกตาม ระยะเวลาในการดำเนินโครงการสิ่งแวดล้อมศึกษาในปี พ.ศ.2540.....	66
8. จำนวนและร้อยละของข้อมูลเกี่ยวกับนโยบาย/แนวทางเกี่ยวกับการจัด กิจกรรมสิ่งแวดล้อมศึกษาขององค์กรเอกชนด้านสิ่งแวดล้อม.....	66
9. จำนวนและร้อยละของข้อมูลเกี่ยวกับผู้กำหนดโครงการ/วัตถุประสงค์.เกี่ยวกับ การจัดกิจกรรมสิ่งแวดล้อมศึกษาขององค์กรเอกชนด้านสิ่งแวดล้อม.....	67
10. จำนวนและร้อยละของข้อมูลเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ในการจัดกิจกรรม สิ่งแวดล้อม ศึกษาในองค์กรเอกชนด้านสิ่งแวดล้อม.....	68
11. จำนวนและร้อยละของข้อมูลเกี่ยวกับวิธีดำเนินการจัดกิจกรรมสิ่งแวดล้อมใน องค์กรเอกชนด้านสิ่งแวดล้อม.....	69
12. จำนวนและร้อยละของข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยในการจัดเนื้อหาการจัดกิจกรรม สิ่งแวดล้อมในองค์กรเอกชนด้านสิ่งแวดล้อม.....	70
13. จำนวนและร้อยละของข้อมูลเกี่ยวกับผู้ร่วมดำเนินการจัดกิจกรรมสิ่งแวดล้อมใน องค์กรเอกชนด้านสิ่งแวดล้อม.....	71

สารบัญญัตรางค่อ

คารางที่	หน้า
14. จำนวนและร้อขละของข้อมูลเก้วกับช่วงเวลาการจัดกิจกรรมสิ่งแวดล่อมใน องค้กรเอกชนค้านสิ่งแวดล่อม.....	72
15. จำนวนและร้อขละของข้อมูลเก้วกับบประมาณการจัดกิจกรรมสิ่งแวดล่อมใน องค้กรเอกชนค้านสิ่งแวดล่อม.....	73
16. จำนวนและร้อขละของข้อมูลเก้วกับการจัดหาวัสดุอุปกรณ์ในการจัดกิจกรรม สิ่งแวดล่อมในองค้กรเอกชนค้านสิ่งแวดล่อม.....	74
17. จำนวนและร้อขละของข้อมูลเก้วกับการประเมินผลการจัดกิจกรรมสิ่งแวดล่อมใน องค้กรเอกชนค้านสิ่งแวดล่อม.....	75
18. จำนวนและร้อขละของข้อมูลเก้วกับปัญหาการจัดกิจกรรมสิ่งแวดล่อมในองค้กร เอกชนค้านสิ่งแวดล่อมจ้านนคคตามวัตถุประสงค์.....	78
19. จำนวนและร้อขละของข้อมูลเก้วกับปัญหาการจัดกิจกรรมสิ่งแวดล่อมใน องค้กรเอกชนค้านสิ่งแวดล่อมจ้านนคคตามผู้ค้านนการจัดกิจกรรม.....	80
20. จำนวนและร้อขละของข้อมูลเก้วกับปัญหาการจัดกิจกรรมสิ่งแวดล่อมใน องค้กรเอกชนค้านสิ่งแวดล่อมจ้านนคคตามผู้เข้าร่วมกิจกรรม.....	81
21. จำนวนและร้อขละของข้อมูลเก้วกับปัญหาการจัดกิจกรรมสิ่งแวดล่อมใน องค้กรเอกชนค้านสิ่งแวดล่อมจ้านนคคตามงบประมาณ.....	83
22. จำนวนและร้อขละของข้อมูลเก้วกับปัญหาการจัดกิจกรรมสิ่งแวดล่อมใน องค้กรเอกชนค้านสิ่งแวดล่อมจ้านนคคตามค้านอาคารสถานที่/อุปกรณ์.....	84
23. จำนวนและร้อขละของข้อมูลเก้วกับปัญหาการจัดกิจกรรมสิ่งแวดล่อมใน องค้กรเอกชนค้านสิ่งแวดล่อมจ้านนคคตามค้านเวลา.....	85
24. เปร้บเทียบคะแนนเฉลี่ยของปัญหาการบริหารการจัดกิจกรรมสิ่งแวดล่อมใน องค้กรเอกชนค้านสิ่งแวดล่อม.....	86
25. จำนวนและร้อขละของผู้จัดกิจกรรมสิ่งแวดล่อมศีกษาจ้านนคคตามสถานภาพ.....	87
26. ค้าเฉลี่ยและส่วนเบ้ียงเบนมาตรฐานของข้อมูลเก้วกับการจัดกิจกรรมสิ่งแวดล่อม ศีกษาของผู้จัดกิจกรรมในองค้กรเอกชน.....	89